

**JAARVERSLAG 2024
STICHTING ZUID-
AFRIKA HUIS
NEDERLAND**

INHOUDSOPGAVE

Pagina

Algemeen	3
Bestuursverslag	4
Balans per 31 december 2024	9
Staat van Baten en Lasten 2024	10
Kasstroomoverzicht	11
Toelichting algemeen	12
Toelichting balans	16
Toelichting Staat van Baten en Lasten	19
Begroting 2025	22
Handtekeningen	23
Bijlage: Staat van Aanschafwaarden en Afschrijvingen 2024	25

Colofon

Dit jaarverslag is een uitgave van het Zuid-Afrika Huis Nederland(SZAHN)

Statutaire naam: Stichting Zuid-Afrika Huis Nederland

Opgericht: 9 oktober 1888

Kamer van Koophandel: 41216025

ANBI registratie onder RSIN/fiscaal nummer: 002565821

Voorzitter: Jan Schinkelshoek

Directeur: Angelie Sens

Adres: Keizersgracht 141-C 1015 CK Amsterdam

Telefoon: +31 (0) 20-6249318

Email adres: info@zuidafrikahuis.nl

Website: www.zuidafrikahuis.nl

Bankrekening:NL 36INGB 0007 9220 41

Tekstbijdragen

Angelie Sens en Reinier de Lang

Samenstelling financieel verslag

Reinier de Lang

Vaststelling jaarrekening

De jaarrekening werd vastgesteld door het bestuur in juni 2025

Bestuursverslag 2024

ALGEMENE GANG VAN ZAKEN

Over het HUIS

De Stichting Zuid-Afrikahuis Nederland had in 2024 een Algemeen Bestuur bestaande uit twaalf leden. Het bestuur wordt voorgezeten door Jan Schinkelshoek.

Het Zuid-Afrikahuis is het cultureel aanspreekpunt voor Zuid-Afrika, Nederland en België. Als schakelpunt tussen deze landen richt het zijn focus op de Afrikaanse culturen, geschiedenissen en talen, met speciale en inclusieve aandacht voor het Afrikaans en zijn *varianten*, die evenzovele vormen en uitingen van 'identiteit' vertegenwoordigen.

Het Zuid-Afrikahuis werkt en bouwt aan een instituut dat inclusiviteit en diversiteit hoog in het vaandel heeft staan. Daarbij staan bibliotheek, archief en de evenementen als kernactiviteiten centraal.

Bibliotheek en archief

In 2024 telde de bibliotheek evenals in 2023 204 leden.

Er werden 320 (2023: 157) bezoeken aan de bibliotheek en het archief gebracht voor het lenen/terugbrengen van boeken, het raadplegen van het archief en de beeldbank.

Ondermeer vanwege de tentoonstelling hebben 120 mensen deelgenomen aan een rondleiding.

In 2024 zijn er 210 boeken uitgeleend.

Het Huis heeft ook in 2024 weer een aantal nieuwe titels – 132 – kunnen aanschaffen, mede dankzij schenkingen van particulieren en een aantal grote uitgevers in Zuid-Afrika, waaronder NB Uitgevers, Kraal Uitgewers, Umuzi in Kaapstad en Protea Boekhuis in Pretoria.

Cursussen en leeskring

In 2024 telde het Zuid-Afrikahuis 28 cursisten. Voor de cursussen Afrikaans beginners (12), Afrikaans gevorderden en Afrikaans Conversatie (5) tekenden 17 mensen in, terwijl er op de cursus Nederlands voor Afrikaanstaligen 11 mensen afkwamen.

De literaire leeskring werd in 2024 door 29 deelnemers bezocht.

Evenementen

Het Zuid-Afrikahuis heeft in 2024 wederom een scala aan hybride (fysiek en digitaal) evenementen georganiseerd.

Een greep hieruit:

Op donderdag 29 februari stond het Huis in het teken van de bijeenkomst 'Naar een Nieuw Narratief' / 'Towards a New Narrative'. Zo'n dertig mensen uit Zuid-Afrika en Nederland gingen in gesprek met elkaar over het herdefiniëren van de – historische – relaties tussen Zuid-Afrika en de Lage Landen en vooral de vertogen daarover. Oud-bursaal van het Studiefonds Nadira Omarjee (Vrije Universiteit Amsterdam) leidde dit gesprek in.

Op **dinsdag 2 april** werd de langverwachte jubileumbundel *Absent Presences* gepresenteerd. De bundel trok de lijn door die in 2022-2023 uitgezet was om de koerswijziging van het Zuid-Afrikahuis, zijn geschiedenis en zijn collecties richting 'dekoloniseren' kracht bij te zetten. Onder redactie van Margriet van der Waal, Barbara Henkes en André Paijmans hebben auteurs van naam en faam bijdragen geleverd aan deze publicatie. Via deze pagina op de website van het Zuid-Afrikahuis is de bundel te downloaden:

<https://www.zuidafrikahuis.nl/evenementen/#Publicaties>. En voor de presentatie kijk op: <https://www.youtube.com/watch?v=V3YLgrEbC6w>.

En natuurlijk besteedde het Zuid-Afrikahuis op verschillende wijzen aandacht aan de verkiezingen die op 29 mei gehouden werden in Zuid-Afrika. Deze betekende een verschuiving in de – politieke – verhoudingen in Zuid-Afrika. Op **27 juni** spraken Olitha Lebelo, Peter van der Horst en Niels Posthumus, onder leiding van de onvolprezen Dineo Nhlapo over de impact van deze memorabele verkiezingen.

Eens in de twee jaar reikt het Zuid-Afrikahuis de **scriptieprijs** uit voor een masterscriptie waarin, in de brede zin van het woord, de relatie tussen Europa en Zuidelijk Afrika wordt onderzocht. Dit jaar ging de prijs naar Chevān van Rooi met zijn thesis *The sociosyntax of verb-second and verb-third in Manenberg's Kaaps*.

Lezingen vonden er plaats over zeer diverse onderwerpen. Tijl Vanneste sprak over de onterecht vergeten Alice Victoria Kinloch (1863-1946) die zich als (zwarte) vrouw verzette tegen de uitbuiting in de diamantmijnen in Kimberley. Helaas is er vanwege een technische storing geen opname hiervan beschikbaar.

Prijswinnende onderzoeksjournalist **Olivier van Beemen** lichtte zijn boek 'Ondernemers in het wild' nader toe op 30 mei: <https://www.youtube.com/watch?v=O40tjPywM70>.

Op **7 november** ging **Lucas Ellerbroek samen met Jan Willem Pel** nader in op de geschiedenis, het belang en de impact van het observatorium in het Zuid-Afrikaanse Mageliesberg. Niet zozeer het observatorium zelf, maar de vondsten van eeuwenoude sporen van 'eerste bewoning' in dit deel van Afrika, lang, zeer lang voordat Jan van Riebeeck zijn plas hierover deed. Terug te zien: https://www.youtube.com/watch?v=w42f3_2VuWA.

Willemien Froneman vergastte het publiek op **11 november** op een intrigerende lezing getiteld: 'The Groovology of White Affect'. Froneman neemt de Boeremusiek, met de concertina als belangrijkste instrument, als uitgangspunt voor haar betoog over hoe in de witte Boerencultuur deze muziek een plaats heeft verworven: <https://www.youtube.com/watch?v=3SuBppAdh9Q>.

Hoogtepunt was de **Simon Nkoli Remembrance op 18 november**. Voormalig ZAM-directeur/hoofdredacteur Bart Luirink, die Nkoli van dichtbij kende, gaf een memoir recht uit het hart. De strijd voor LHBTIQA+-rechten is nog lang niet gestereden, verre van. <https://www.youtube.com/watch?v=NRzwXd8A5kc>.

Een **nieuwe activiteit** is hier het vermelden waard. In het kader van **Mandela-dag op 18 juli** organiseerde het Zuid-Afrikahuis de afgelopen diverse activiteiten, zoals Mandela-wandelingen. In 2024 is daar een nieuw element aan toegevoegd: haken en breien.

aan een goed doel te doneren. Het Zuid-Afrikahuis heeft zich aangesloten bij de internationale campagne die als doel heeft dekens te verzamelen. In juli hebben we met een enthousiaste groep mensen gebreid en gehaakt om zo'n deken te maken die vervolgens naar een goed doel in Zuid-Afrika is gegaan. Collega Reinier de Lang heeft op zijn eerste reis door Zuid-Afrika de dekens overhandigd aan Lucinda Khoisan Evans, oprichter en directeur van het **vrouwencentrum Philisa Abafazi Bethu** (isiXhosa voor "Genees onze vrouwen").

In totaal werden er in 2024 29 evenementen georganiseerd met een totaal van 276 fysieke bezoekers (inclusief het Grachtenfestival 2024 op 25 augustus).

Deze evenementen zijn (bijna allemaal) terug te zien op het officiële Youtube-kanaal van het Zuid-Afrikahuis (<https://www.youtube.com/channel/UCgzSGZdb04u4WcR13Xa1mbg/videos>), waar 1.447 digitale bezoekers/kijkers op afstemden.

Programma's

In 2024 stond er een 'uitgaand' Jongerenproject op het programma. Veertien studenten uit Nederland (tien deelnemers) en België (vier deelnemers) waren in de zomer drie weken te gast in Zuid-Afrika en Namibië. Niet voor niets heet het 'studiereis': ze kregen een prachtig gevuld programma aangeboden door het de Zuid-Afrikaanse counterpart 'Jongere Projek Netwerk'.

Ook het programma Joernalis in die Huis werd weer voortvarend opgepakt. We mochten vijf journalisten verwelkomen op de Keizersgracht, die elk twee maanden in Amsterdam verbleven: Ané van Zyl, Denique Daniels, Clyde Adams, Dawie Boonzaaij en Raymond Willemse. Allen deden ze uitgebreid verslag van hun ervaringen en wederwaardigheden, zowel in hun eigen media in Zuid-Afrika als voor de communicatie-uitingen van het Zuid-Afrikahuis. En alle vijf gaven ze een presentatie in het Huis die ook terug te zien zijn via het officiële youtube-kanaal van het Zuid-Afrikahuis.

Communicatie

Het digitale tijdschrift Spectrum (verschijnt tien keer per jaar) maakt sinds april 2020 deel uit van de website en is toegankelijk voor de vrienden en andere belangrijke relaties van het Zuid-Afrikahuis. In 2024 ontvingen 589(2023: 547) vrienden en relaties Spectrum

De maandelijkse Nieuwsbrief werd in 2024 maandelijks door 1.111 mensen ontvangen en gelezen. In 2023 waren dat er 1.242.

Op sociale media had het Huis in 2024 de volgende volgers:

Facebook 2.300(2023: 2.300);

Instagram 1.263(2023:1.200);

LinkedIn 556(2023: 435);

Twitter 423(2023: 423);

YouTube 371(2023:320).

FINANCIËLE GANG VAN ZAKEN EN ANBI STATUS

De resultaten

Zoals uit de jaarcijfers blijkt, behaalde de Stichting Zuid-Afrikahuis Nederland in 2024 een positief resultaat van € 1.387.102 (2023: € 787.108). Het resultaat is in belangrijke mate veroorzaakt door de koersresultaten op onze beleggingen. De beleggingsresultaten waren in 2024 € 1.828.666(2023: € 1.236.573). De overige resultaten zijn vrijwel in overeenstemming met de begrote posten. Het resultaat wordt deels toegevoegd aan de overige reserves: € 887.102. Het overige deel wordt toegevoegd aan een nieuw gevormde reserve, namelijk continuïteitsreserve. Deze reserve is bedoeld voor de dekking van risico's en om zeker te stellen dat de onze organisatie ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen Voor de financiering van zijn activiteiten is het Zuid-Afrikahuis vrijwel geheel afhankelijk van de opbrengsten uit beleggingen. Voor de financiering van zijn activiteiten is het Zuid-Afrikahuis vrijwel geheel afhankelijk van de opbrengsten uit beleggingen.

De balansverhoudingen vertoonden geen bijzondere schommelingen.

In 2024 stond de Beleggingsadviescommissie, bestaande uit dhr. prof.dr. W. Boeschoten en dhr.mr. F. Mertens, het Algemeen Bestuur (AB) bij. Vanuit het AB heeft bestuurslid dhr. mr. A. Waaijer zitting in deze commissie.

ANBI

De **ANBI-status** van de stichting vereist dat de stichting 90% van haar uitgaven relateert aan haar doelstellingen. Feitelijk houdt dat in dat het vermogen van de stichting, afgezien van incidentele mutaties door erfstellingen en dergelijke, mag groeien met het inflatiepercentage. De enige jaren geleden in gang gezette processen van heroriëntatie vormen een basis voor de jaarlijkse (interne) toets op onze ANBI-status.

Ondersteuningen

In 2024 continueerde de stichting haar subsidies aan het SASNEV (Suid-Afrikaanse Sentrum vir Nederland en Vlaandere). Ze hervatte de ondersteuning aan de Stichting Studiefonds voor Zuid-Afrikaanse studenten. Daarnaast ondersteunde de stichting leerstoelen aan de Universiteit van Amsterdam en de Universiteit Gent.

Fondsenwerving

SZAHN doet incidenteel een beroep op externe fondsen en subsidiegevers en -loketten voor (eenmalige) projecten. In Nederland wordt sinds een aantal jaren door vooral de grotere fondsen (Cultuurfonds, Mondriaan Fonds e.d.) de voorwaarde gesteld om de zogeheten 'codes' te onderschrijven bij het doen van een aanvraag. Deze moeten idealiter terugkomen in de jaarverslagen.

SZAHN heeft in het kader van de fondsenwerving voor het honderdjarig Jubileum, inclusief het Festival voor het Afrikaans, deze codes in een aantal subsidieaanvragen onderschreven.

Het gaat om de volgende drie 'codes':

- Fair Practice Code

De kernwaarden hierbij zijn: solidariteit, diversiteit, duurzaamheid, vertrouwen en transparantie zowel binnen de organisatie als naar buiten toe; en het zich houden aan de richtlijnen kunstenaarshonoraria ('fair pay').

- Governance Code Cultuur

De kernwaarden hierbij zijn: waarde scheppen voor en in de samenleving; integer en rolbewust handelen; zorgvuldig besturen; goed toezicht uitoefenen. Binnen deze 'code' wordt uitgegaan van een gecombineerd bestuur- en raad-van-toezicht-model.

- Code Diversiteit en Inclusie

'Deze code is een gedragscode van, voor en door de Nederlandse culturele en creatieve sector over diversiteit en inclusie. De code is een instrument van zelfregulering. Het doel van de code is dat de culturele en creatieve sector de brede diversiteit van de Nederlandse samenleving representeert. Een basisvereiste is dat de sector gelijkwaardig toegankelijk is voor iedereen: als maker, producent, werkende en publiek. Zo wordt de sector van iedereen. Iedereen draagt er op wijze aan bij. Iedereen wordt gewaardeerd, gerespecteerd, gehoord en voelt zich thuis in de sector.

In deze code staan vier P's centraal: Programma, Publiek, Personeel, Partners.

HET BESTUUR

2024 was als volgt:

dhr. J. Schinkelshoek, voorzitter
jhr. mr. M.L.E. Storm van 's Gravesande, vicevoorzitter
dhr. mr. A. Waaijer, secretaris
dhr. mr. J.J. van der Gouw, penningmeester
dhr. lic. A. Buyse, lid
dhr. prof.dr. P.J. Hattingh, lid
mw. S.T.E. van Putten-Velthuisen MA, lid
dhr. ds. drs. J.H. Röselaers, lid
mw. mr. B.M.I.A.G.J. van Schoote, lid
dhr. dr. J.J.V. Kuitenbrouwer, lid
dhr. D.P.M. Buwalda, MA, lid – per 1 januari
dhr. J.P. ter Horst, lid – per 1 januari

Het Algemeen Bestuur vergaderde in 2024 op 25 maart, 18 juni, 22 oktober en 9 december.

Het Dagelijks Bestuur vergaderde in 2024 maandelijks.

Volgens het rooster van aftreden treden de heer Axel Buyse en de heer Maarten Storm van 's Gravesande in 2025 af als bestuurslid.

De bestuurders ontvangen geen beloning. Kosten worden op declaratiebasis vergoed.

HET TEAM

In 2024 had de stichting in totaal acht (tijdelijke) medewerkers in dienst:

mw. dr. Angelie Sens, directeur van het Zuid-Afrikahuis (0,6 fte)
mw. Bianca Oortwijn, bibliothecaris (0,6 fte)
mw. Jamy van Baarsel, coördinator communicatie en evenementen (0,8 fte) – tot 1 maart
mw. Sabine Bruyn, assistent-bibliothecaris (0,3 fte)
mw. Rosalie Dols MA, informatiespecialist (0,6 fte)
dhr. Reinier de Lang, administrateur (0,2 fte)
dhr. Wessel van Arnhem, werkstudent (0,6 fte)
mw. Tara Neplenbroek, MA (0,6 fte) – vanaf 1 maart

In 2024 kon het Zuid-Afrikahuis ook rekenen op de inzet van Rozé Mettler, alsmede de vrijwillige inzet van prof.dr. G.J. Schutte, Marco Morra MA, André Paijmans MA.

Het Huis had in 2024 twee stagiaires: dhr. Sjoerd Holewijn en dhr. Lorenz Ullmann.

Op vrijwillige basis waren in 2024 de volgende personen lid van de verschillende commissies binnen de stichting:

- De **Commissie Jongerenproject**: Bernard Slaa MA (voorzitter), Francine Maessen MA (penningmeester), dr. Jurijn de Vos, Pip Jurgens.

- De **Bibliotheekcommissie**: dr. Robin Buning (voorzitter), Cees Klapwijk, drs. Lidy Jansen, prof.dr. Charles Jeurgens, prof.dr. Margriet van der Waal. De vergaderingen werden bijgewoond door bestuurslid dr. Vincent Kuitenbrouwer en staflid Rosalie Dols.

Het bestuur is medewerkers en vrijwilligers zeer erkentelijk voor hun inzet in 2024.

BALANS PER 31 DECEMBER 2024

(na resultaatbestemming)

		31-12-2024	31-12-2023
ACTIVA	Ref	€	€
Materiele vaste activa	1	84.150	88.328
Financiele vaste activa	2	11.344.512	9.780.500
Vorderingen en overlopende activa	3	32.463	113.480
Liquide middelen	4	266.369	448.466
TOTAAL		11.727.494	10.430.774

		31-12-2024	31-12-2023
PASSIVA	Ref	€	€
Reserves en fondsen			
-Reserves			
Stichtingskapitaal		435.311	435.311
Overige reserves	5	9.329.817	8.442.215
Continuïteitsreserve	6	500.000	
Bestemmingsreserve Zuid-Afrikahuis VOF	7	991.164	991.164
		11.256.292	9.868.690
-Fondsen			
Bestemmingsfonds Dirk Bax	8	435.865	435.865
Bestemmingsfonds SAI	9	18.300	22.866
		454.165	458.731
Kortlopende schulden	10	17.037	103.353
TOTAAL		11.727.494	10.430.774

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2024

Baten	Ref	2024		2023
		werkelijk €	begroot €	werkelijk €
Beleggingsresultaat	11	1.828.666	-	1.236.573
Bibliotheek	12	1.021	-	1.943
Evenementen en cursussen	13	37.109	-	45.705
Overigen	14	5.691	-	8.856
		1.872.487	-	1.293.077
Lasten				
Personeelskosten	15	209.185	224.100	188.184
Afschrijvingskosten	16	24.739	25.000	25.424
Huisvestingskosten	17	46.226	50.700	79.582
Kosten doelstellingen	18	116.589	86.000	138.875
Kantoor-en algemene kosten	19	39.666	36.300	38.735
Financiële baten en lasten	20	34.412	2.100	35.168
Overige baten en lasten	21	14.568	-	-
		485.385	424.200	505.968
Te verdelen resultaat		1.387.102		787.109
Voorstel verdeling positief resultaat				
Beginsaldo overige reserves		8.442.215		
Toevoeging resultaat		1.387.102		
Dotatie aan continuïteitsreserve		-500.000		
Dotatie uit SAI-Fonds		500		
Eindsaldo overige reserves		9.329.817		
Beginsaldo continuïteitsreserve		-		
Dotatie uit overige reserves		500.000		
Eindsaldo continuïteitsreserve		500.000		
Beginsaldo SAI-Fonds		18.800		
Dotatie aan overige reserves		-500		
Eindsaldo SAI-Fonds		18.300		

Kasstroomoverzicht volgens de indirecte methode

	2024	2023
	€	
Saldo van baten en lasten	1.387.102	787.108
Aanpassingen voor:		
Afschrijvingen	4.178	23.502
Veranderingen werkkapitaal		
Mutatie vorderingen	81.017	-42.854
Mutatie effecten	-1.564.012	-1.110.959
Mutatie schulden	-86.316	86.304
Mutatie fondsen	-4.067	-
Mutatie liquide middelen	-182.098	-256.899
Liquide middelen per 1 januari	448.467	705.366
Liquide middelen per 31 december	266.369	448.467
	-182.098	-256.899

DOELSTELLINGEN, GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

1.1 Activiteiten

De activiteiten van de Stichting Zuid-Afrikahuis Nederland (hierna: SZAHN) worden ontleend aan haar statuten. De statuten is in de loop van 2021 aangepast. Deze **doelstelling** is als volgt omschreven:

(a) het bevorderen van de banden tussen Nederland en Zuid-Afrika in ruime zin, in het bijzonder culturele;
(b) het bevorderen van de kennis en studie van de Afrikaanse taal en cultuur; en geschiedenis van Zuid-Afrika en het verrichten van al hetgeen met het vorenstaande verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn.

De stichting tracht haar doel onder meer te bereiken door:

(a) instellingen op te richten of te steunen die in dezelfde geest werkzaam zijn en door financiële steun te verlenen aan hetgeen bevorderlijk is voor de vestiging en instandhouding van in het bijzonder culturele, en economische betrekkingen tussen Nederland en Zuid-Afrika;

(b) het in stand houden van een bibliotheek en archief en een informatie- en documentatiecentrum over Zuid-Afrika in Nederland en het oprichten en in stand houden van één of meer bijzondere leerstoelen voor de Afrikaanse taal- en letterkunde, en de cultuur en geschiedenis van Zuid-Afrika. De eerste leerstoel is aan een Nederlandse universiteit. Indien er twee of meer leerstoelen zijn, kan de tweede leerstoel ook aan een universiteit in Vlaanderen worden gekoppeld;

(c) fondsenwerving in Nederland en Zuid-Afrika en voorts door alle andere wettige middelen, welke naar het oordeel van het bestuur aan het doel van de stichting bevorderlijk kunnen zijn..

De stichting tracht deze doelstellingen te verwezenlijken uit de opbrengsten van de haar toevertrouwde gelden. Zoals uit de balans blijkt zijn de gelden voornamelijk belegd in effecten.

SZAHN werkt nauw samen met de Stichting Studiefonds voor Zuid-Afrikaanse Studenten (SFZA).

De stichting neemt voor 50 % deel in Zuid-Afrikahuis V.O.F. Deze joint venture is verkregen tegenover de overdracht van het eigendom in het Zuid-Afrikahuis in 2014. De waardeinstijging is afzonderlijk in het eigen vermogen weergegeven als een bestemmingsreserve.

1.2 Stelselwijzigingen

In 2024 hebben zich geen stelselwijzigingen voorgedaan.

1.3 Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening maakt het bestuur van de stichting inschattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen.

Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

1.4 Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij het opstellen is rekening gehouden met de specifieke situatie bij de stichting waar in hoge mate sprake kan zijn van mutaties die geen kasstroom tot gevolg hebben gehad. Het gaat daarbij vooral om de verwerking van de niet-gerealiseerde koersverschillen die ontstaan als gevolg van de bij de stichting toegepaste waarderingsgrondslag voor de effecten, namelijk die op beurswaarde.

1.5 Grondslagen voor waardering van activa en passiva

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving voor kleine organisaties-zonder-winststreven, die zijn uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving (C1).

Activa en passiva (met uitzondering van de joint venture en het eigen vermogen) worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele (beurs)waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de nominale waarde of de verkrijgingsprijs. De jaarrekening is opgesteld in euros.

In de balans en staat van baten en lasten zijn referenties opgenomen. Deze referenties verwijzen naar de toelichting.

1.6 Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar, alleen de presentatie van de cijfers zijn gewijzigd.

1.7 Vreemde valuta

Transacties in vreemde valuta gedurende de verslagperiode zijn in de jaarrekening verwerkt tegen de koers op transactiedatum.

De balansposten die betrekking hebben activa en passiva in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers per balansdatum.

De uit de afwikkeling en omrekening voortvloeiende koersverschillen komen ten gunste of ten laste van de staat van baten en lasten.

1.8 Financiële vaste activa

Zuid-Afrikahuis V.O.F. te Amsterdam is aangemerkt als een joint venture. Met de andere vennoot, Die Burger Zuid-Afrika, wordt de zeggenschap gezamenlijk uitgeoefend. De 50%-participatie in de V.O.F., waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, is opgenomen op basis van de nettovermogenswaarde in overeenstemming met RJ 215.201 en art. 2:389 BW. De nettovermogenswaarde is berekend op basis van de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening.

1.9 Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de geschatte toekomstige gebruiksduur, rekening houdend met een eventuele restwaarde.

In de bijlage is een staat van aanschafwaarden en (cumulatieve) afschrijvingen opgenomen.

1.10 Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd tegen reële waarde. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de nominale waarde van de vordering.

1.11 Effecten

Effecten worden gewaardeerd tegen actuele waarde (reële waarde). De reële waarde van beursgenoteerde effecten is gelijk aan de beurswaarde.

Waardeveranderingen van deze effecten worden direct verwerkt in de staat van baten en lasten.

Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de effecten worden toegerekend aan de desbetreffende aan- en verkopen.

1.12 Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden.

De liquide middelen zijn vrij beschikbaar.

1.13 Eigen vermogen

Het eigen vermogen is zodanig gepresenteerd dat daaruit blijkt welk gedeelte vrij besteedbaar is en welk gedeelte is vastgelegd. Indien aan een deel van het eigen vermogen een beperktere bestedingsmogelijkheid is gegeven, dan gezien de doelstelling van de organisatie zou zijn toegestaan, is dit deel verantwoord als **vastgelegd vermogen**. Deze beperking in het bestedingsdoel kan door het bestuur van de stichting of door derden zijn opgelegd. Indien deze beperking door derden is opgelegd dan wordt dit deel aangemerkt als **bestemmingsfonds**. In de toelichting wordt het bedrag en de beperkte doelstelling van ieder bestemmingsfonds vermeld. Ook de reden van deze beperking en alle overige voorwaarden die door de derden zijn gesteld, worden vermeld.

Indien de beperking zoals bedoeld in de vorige alinea niet door derden, maar door het bestuur is aangebracht, wordt het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als

bestemmingsreserve. In de toelichting worden het bedrag en de beperkte doelstelling van iedere bestemmingsreserve vermeld. Ook het feit dat het bestuur deze beperking heeft aangebracht, wordt vermeld.

Dit boekjaar is er een nieuw reserve gevormd, namelijk **continuïteitsreserve**. Deze reserve is bedoeld voor de dekking van risico's en om zeker te stellen dat de onze organisatie ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen. Deze reserve mag maximaal 1,5 maal de kosten van de werkorganisatie zijn. Onder kosten werkorganisatie verstaan we: personeelskosten, huisvestingskosten, kantoor-en algemene kosten, afschrijvingskosten alsmede 50% van de kosten doelstelling.

Alle vermogensmutaties worden in de staat van baten en lasten verantwoord. Uitgaven die worden gedekt uit bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen worden eveneens in de staat van baten en lasten verantwoord.

1.14 Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Het resultaat (saldo) wordt bepaald als het verschil tussen het totaal der baten en het totaal der lasten. Ontvangsten en uitgaven worden in de staat van baten en lasten toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. Bij de toerekening wordt een bestendige gedragslijn gevolgd. Dit houdt in dat rekening wordt gehouden met de aan een periode toe te rekenen bedragen die in een andere periode zijn of worden ontvangen, dan wel betaald.

Rentebaten uit obligaties worden toegerekend aan de periode waarop de rente betrekking heeft. Het resultaat wordt tevens bepaald met inachtneming van de verwerking van ongerealiseerde waardeveranderingen van op actuele waarde gewaardeerde opgenomen effecten.

Baten waarvoor een bijzondere bestemming is aangewezen, worden afzonderlijk in de (toelichting op de) staat van baten en lasten verwerkt onder vermelding van de aard van de bestemming; indien deze baten in het verslagjaar niet volledig zijn besteed, worden de nog niet bestede gelden gereserveerd in de desbetreffende bestemmingsreserve(s) respectievelijk bestemmingsfonds(en). Een onttrekking aan bestemmingsreserve respectievelijk -fonds wordt als besteding (last) verwerkt in de staat van baten en lasten.

Indien aan bestemmingsreserve(s) respectievelijk bestemmingsfonds(en) wordt gedoteerd dan wel daaruit wordt geput wordt deze mutatie op de volgende wijze verwerkt: het saldo van de staat van baten en lasten wordt bepaald inclusief het overschot of tekort dat is ontstaan uit hoofde van de baten en lasten met een bijzondere bestemming. Onder de staat van baten en lasten wordt vervolgens een specificatie opgenomen van de verwerking van dit saldo in de onderscheiden posten van het eigen vermogen.

1.15 Ontvangen subsidies

Subsidies, niet zijnde investeringssubsidies, worden in het resultaat van het jaar gebracht ten laste waarvan de gesubsidieerde bestedingen komen en waarin de opbrengsten zijn gederfd dan wel het exploitatietekort zich heeft voorgedaan.

Investingssubsidies worden als vooruit ontvangen onder de passiva opgenomen of worden in mindering gebracht op het geïnvesteerde bedrag.

1.16 Koersverschillen

Koersverschillen, die ontstaan bij de afwikkeling van monetaire transacties in vreemde valuta, worden in de staat van baten en lasten verwerkt in de periode dat zij zich voordoen.

1.17 Lasten

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

1.18 Afschrijvingen

De afschrijvingen op bedrijfsgebouwen en overige materiële vaste activa worden gebaseerd op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode op basis van de geschatte economische levensduur.

1.19 Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

1.20 Pensioenen

SZAHN heeft voor de personeelsleden een pensioenregeling afgesloten. Voor toegezegde-bijdrageregelingen betaalt de stichting op contractuele basispremies aan een verzekeringsmaatschappij. Behalve de betaling van premies heeft SZAHN geen verdere verplichtingen uit hoofde van deze pensioenregelingen. De premies worden verantwoord als personeelskosten als deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen.

1.21 Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva.

1.22 Verstrekte subsidies

Subsidieverplichtingen worden ten laste van het boekjaar gebracht waarin het besluit tot toekenning schriftelijk aan de subsidieontvanger is medegedeeld en er een in rechte afdwingbare verplichting is ontstaan, ongeacht in welk boekjaar de subsidie wordt uitgekeerd. Een in rechte afdwingbare verplichting kan ook op een andere wijze ontstaan.

2. Joint venture Zuid Afrikahuis v.o.f.

Het betreft het aandeel in de joint venture Zuid-Afrikahuis V.O.F. te Amsterdam, opgericht op 17 april 2014. De verkrijgingsprijs is feitelijk de boekwaarde van het pand aan de Keizersgracht dat per eerdergenoemde datum is overgedragen aan de V.O.F. De waardering in deze balans is gebaseerd op het aandeel (50 %) in de netto vermogenswaarde. Het verschil tussen de toegekende waarde en de feitelijke kostprijs is in het eigen vermogen verantwoord als een bestemmingsreserve.

TOELICHTING OP DE BALANS : ACTIVA

1 Materiele vaste activa	2024	2023
	€	€
Aanschafwaarden begin boekjaar	312.355	310.433
mutaties		
investerings	20.561	1.922
desinvesteringen		-
cumulatieve afschrijvingen	-248.766	-224.027
Boekwaarde per 31 december	84.150	88.328
2 Financiële vaste activa		
Deelneming in Zuid Afrikahuis v.o.f.	1.000.000	1.000.000
Effecten Vastrentende waarden: Insinger	1.861.202	1.695.098
Effecten Aandelen: Insinger	8.483.310	7.085.402
Saldo per 31 december	11.344.512	9.780.500
3 Vorderingen en overlopende activa	31-12-2024	31-12-2023
Debiteuren	-	563
Overige vorderingen	2.151	16.070
RC Zuid-Afrikahuis VOF	-	29.955
Vooruitbetaalde kosten	12.382	15.366
Dividendbelasting	17.930	51.526
Saldo per 31 december	32.463	113.480
4 Liquide middelen	31-12-2024	31-12-2023
Kas	94	583
NL29INGB0004198822	1.100	1.905
NL44INGB0000067128	2.682	6.808
NL36INGB0007922041	17.392	12.243
Insinger	231.966	413.859
Nedbank 1604127724	11.786	11.786
NEDBANK 1009863002	1.349	1.282
Saldo per 31 december	266.369	448.466
Balanstotalen	11.727.494	10.430.774

TOELICHTING OP DE BALANS : PASSIVA**Reserves en fondsen****31-12-2024****31-12-2023****€****€**

Stichtingskapitaal

435.311

435.311

Overige reserves

9.329.817

8.446.281

Continuïteitsreserve

500.000

0

Bestemmingsreserve Zuid-Afrikahuis VOF

991.164

991.164

Bestemmingsfonds Dirk Bax

435.865

435.865

Bestemmingsfonds SAI

18.300

22.866

11.710.457**10.331.487****Reserves****5 Overige reserves****2024****2023**

Saldo per 1 januari

8.442.215

7.655.107

Af(-)Bij(+): resultaat boekjaar

1.387.102

787.108

Af: dotatie aan continuïteitsreserve

-500.000

Bij: onttrekking aan bestemmingsfonds

500

-

Saldo per 31 december**9.329.817****8.442.215****6 Continuïteitsreserve**

Saldo per 1 januari

-

-

Mutaties: Dotatie uit overige reserves

500.000

-

Saldo per 31 december**500.000****-****6 Bestemmingsreserve Zuid-Afrikahuis VOF****2024****2023**

Saldo per 1 januari

991.164

991.164

Mutaties

-

-

Saldo per 31 december**991.164****991.164****Fondsen****7 Bestemmingsfonds Dirk Bax****2024****2023**

Saldo per 1 januari

435.865

435.865

Mutaties

0

-

Saldo per 31 december**435.865****435.865****8 Bestemmingsfonds SAI****2024****2023**

Saldo per 1 januari

22.866

22.866

Dotatie aan overige reserves

-4.566

-

Saldo per 31 december**18.300****22.866**

VERVOLG TOELICHTING OP DE BALANS : PASSIVA

	31-12-2024	31-12-2023
9 Kortlopende schulden	€	€
Crediteuren	731	28.345
Af te dragen loonheffing	3.018	3.889
Reservering vakantiegeld	8.025	7.691
Afgedragen pensioen	139	-
Te betalen accountantskosten	-	445
Te ontvangen facturen	2.513	354
Te betalen bankkosten	58	55
Te betalen nettolonen	-	136
Te betalen huur	-	54.088
Te betalen overige kosten	2.553	8.350
Saldo per 31 december	17.037	103.353
Balanstotalen	11.727.494	10.434.840

Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen*Huur kantoorruimte*

De stichting huurt sinds 17 april 2014 een ruimte in het pand aan de Keizersgracht 141

De huur wordt jaarlijks geïndexeerd.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

BATEN	2024	2023
11 Beleggingsresultaat		
Gerealiseerde koersverschillen	1.828.666	1.236.573
Subtotaal beleggingsresultaat	1.828.666	1.236.573
12 Bibliotheek		
Opbrengsten Boekverkoop	129	702
Lidmaatschap Bibliotheek	16	298
Opbrengst kopiëren Bibliotheek	-	30
Overige baten bibliotheek	876	914
Subtotaal opbrengsten bibliotheek	1.021	1.944
13 Evenementen en cursussen		
Opbrengsten Evenementen	549	619
Opbrengsten Cursussen	4.035	4.285
Opbrengsten Jubileum 100 jaar	2.325	40.801
Opbrengsten Jongerenproject	30.200	-
Subtotaal Evenementen en cursussen	37.109	45.705
14 Overigen		
Vriendenbijdragen	4.936	3.796
Subsidies	-	3.050
Overige baten	755	2.227
Subtotaal overigen	5.691	9.073
Totaal baten	1.872.487	1.293.295
LASTEN		
15 Personeelskosten		
Bruto salarissen en vak gheld	141.261	134.993
Loonheffing en sociale lasten	28.019	25.573
Pensioenbijdragen	15.298	13.287
Inhuur medewerkers	-	2.161
Overige pers. Kosten	24.607	12.171
Subtotaal personeelskosten	209.185	188.185
16 Afschrijvingskosten		
Afschrijvingskosten	24.739	25.424
Subtotaal Afschrijvingskosten	24.739	25.424

VERVOLG TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

17 Huisvestingskosten

Huur	18.980	54.088
Gas, water en electra	5.126	8.409
Onderhoud	3.355	2.988
Schoonmaakkosten en overig	8.785	8.496
Verzekering	7.217	2.859
Zakelijke lasten	2.763	2.743
Subtotaal Huisvestingskosten	46.226	79.583

18 Lasten doelstellingen

Bibliotheek

Aanschaf boeken bibliotheek	2.087	1.427
OCLC bijdrage	6.529	2.678
CRM systeem	2.276	2.055
Collectiebeheer	3.049	2.207
Subtotaal lasten bibliotheek	13.941	8.367

Communicatie

Spectrum Schrijvers	2.600	4.440
Communicatie overig	-	2.662
Websitekosten ZAH	8.081	7.762
Subtotaal lasten Communicatie	10.681	14.864

Verstrekte subsidies en bijdragen

Studiefonds voor Zuid-Afrikaanse studenten	10.000	2.057
SASNEV subsidie	15.000	15.000
Leerstoel UvA	22.940	22.940
Overige bijdragen	1.300	1.000
Subtotaal Verstrekte subsidies en bijdragen	49.240	40.997

Evenementen en Cursussen

Kosten cursussen	3.706	3.520
Vriendenbijeenkomsten	600	967
Jongerenproject	29.251	10.515
Kosten jubileum	4.327	59.643
Kosten evenementen	4.843	-
Subtotaal kosten Evenementen	42.727	74.645

Totaal lasten i.v.m. doelstelling	116.589	138.873
--	----------------	----------------

VERVOLG TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

19 Kantoor-en algemene kosten

Reclame en advertenties	561	-
Representatie e.d.	3.346	3.768
Reis- & verblijfskosten gv	3.280	10.196
Accountants- en Administratiekosten	5.984	5.661
Porti	151	317
Kantoorbenodigdheden	2.194	1.826
ICT (Computer-automatiseringskosten)	9.841	9.260
Kopieërkosten	3.875	2.727
Telefoon-en faxkosten	2.136	2.035
Contributie en abonnementen gv	1.303	
Juridische kosten	1.775	-
Overige adviseurskosten	2.245	-
Aansprakelijkheidsverzekering	2.510	2.610
Overige algemene kosten	465	651
Subtotaal Kantoor-en algemene kosten	39.666	39.051

Totaal exploitatiekosten	436.405	471.115,92
---------------------------------	----------------	-------------------

20 Financiële baten en lasten

Bankkosten ING	707	689
Bank transactiekosten	1.004	1.217
Transactiekosten Mollie	204	248
Beheers en overige kosten	32.564	33.112
Overige rente	-33	-64
Koersverschillen	-34	-33
Totaal Financiële baten en lasten	34.412	35.169

21 Overige baten en lasten

Baten	-2.041	288
Lasten	16.609	-505
Subtotaal Overige baten en lasten	14.568	-217

Totaal lasten	485.385	506.068
----------------------	----------------	----------------

Resultaat boekjaar	1.387.102	787.108
---------------------------	------------------	----------------

BEGROTING 2025**€****Baten**

Beleggingsresultaat

-

Dividend

-

Bibliotheek

-

Evenementen en cursussen

-

Overigen

-

Totaal baten

-

Lasten

Personeelskosten

262.280

Afschrijvingskosten

25.000

Huisvestingskosten

46.342

Kantoor-en algemene kosten

38.670

Kosten doelstellingen

101.000

Financiële baten en lasten

1.950

Totaal lasten

475.242

Begroot resultaat**-475.242**

Amsterdam, juni 2025

Het bestuur van Stichting Zuid-Afrikahuis Nederland

Ondertekend door:
Jan Schinkelshoek
8CC43F15C34C448...

J. Schinkelshoek
Voorzitter

DocuSigned by:
Jaap van der Gouw
379354BB8A5C4B4...

J.J. van der Gouw
Peningmeester

Ondertekend door:
M.L.E. Storm van 's Gravesande
F44F7C9F8270469...

M.L.E. Storm van 's Gravesande
Vice-voorzitter

Ondertekend door:
A. Waayer
0D446051332D480...

A. Waayer
Secretaris

Ondertekend door:
S.T.E. van Putten-Velthuisen
B0A7EBFAB67048E...

S.T.E. van Putten-Velthuisen

Signed by:
P.J. Hattingh
AA6141CD491D4DD...

P.J.Hattingh

Ondertekend door:
J.H. Röselaers
559F132C9856497...

J.H. Röselaers

DocuSigned by:
Axel Buyse
6180C074238540E...

A. Buyse

Ondertekend door:
J.P. ter Horst
A58E6332869B4FE...

J.P. ter Horst

Signed by:
D.P.M. Buwalda
E0E5ED69A753448...

D.P.M. Buwalda

Signed by:
B.M.I.A.G.J. van Schoote
B0B24E48F8E043A...

B.M.I.A.G.J. van Schoote

Ondertekend door:
J.J.V. Kuitenbrouwer
171CDEEBAA284DF...

J.J.V. Kuitenbrouwer

Bijlage: Staat van aanschafwaarden en afschrijvingen boekjaar 2024

Omschrijving		Afs %	Aanschaf prijs	Cum.afschr. 31 december voorgaand boekjaar	Boekwaarde 1 januari lopend boekjaar	Investering lopend boekjaar	Afsch. lopend boekjaar	Cum.afschr. 31 december lopend boekjaar	Boekwaarde 31 december lopend boekjaar
Activa									
Piano	2016	20	2.500	2.500	-	-	-	2.500	-
Bruynzeel Storage depotkasten	2016	7	36.251	18.693	17.558	-	2.412	21.105	15.146
Van den Engel boekenkasten	2016	7	47.974	25.098	22.876	-	3.204	28.302	19.672
IB Bouwgroep buitenkast	2016	10	4.780	3.480	1.300	-	480	3.960	820
Van Zweeden kast kamer directie	2016	10	3.932	3.102	830	-	396	3.498	434
Bouwadviesburo Van Zweeden werktafels	2016	10	28.326	21.948	6.378	-	2.832	24.780	3.546
MI Vermeij faktuur klapstoelen	2016	20	320	320	-	-	-	320	-
Meinema Projekt inr. meubilair	2016	10	12.084	9.393	2.691	-	1.212	10.605	1.479
Amstel kantooradvies meubilair	2016	10	12.185	9.486	2.699	-	1.224	10.710	1.475
Stox parket ZASM Kamer	2016	7	14.907	7.802	7.105	-	996	8.798	6.109
Stox vloerbedekking en marmoleum	2016	10	9.075	7.144	1.931	-	912	8.056	1.019
Bouwadviesburo Van Zweeden Kluis	2015	10	1.210	980	230	-	120	1.100	110
Coffee at Work koffiemachine	2016	20	4.813	4.813	-	-	-	4.813	-
De Sleutelspecialist	2016	20	3.189	3.189	-	-	-	3.189	-
WE herinrichting comp systemen	2016	20	3.946	3.946	-	-	-	3.946	-
Sliletsy vitrinekast	2016	10	478	376	102	-	48	424	54
Stox inrichting pantry	2016	20	3.410	3.410	-	-	-	3.410	-
Devent IT slot archiefbeheerssysteem	2016	10	28.107	21.528	6.579	-	2.808	24.336	3.771
Art Support techniek theater	2016	13	26.878	26.040	838	-	838	26.878	-
Snoeks Airconditioning	2016	20	3.449	3.449	-	-	-	3.449	-
Van Dijk en Partners lampen	2016	10	12.816	9.844	2.972	-	1.284	11.128	1.688
Jan van der Lubbe gordijen c.a	2016	10	10.623	8.366	2.257	-	1.068	9.434	1.189
Electro services inz verlichting kasten bibl	2017	20	3.368	3.368	-	-	-	3.368	-
Deventit nota 31 01 2017 slot	2017	10	2.232	1.501	731	-	228	1.729	503
Pin automaat (okt dec)	2017	20	1.222	1.222	-	-	-	1.222	-
IB Construction kast bibliotheek	2017	7	1.157	432	725	-	72	504	653
Website nwe stijl	2017	33	18.077	18.077	-	-	-	18.077	-
Douglas van Vugt kasten	2022	20	13.124	4.380	8.744	-	2.628	7.008	6.116
Coolblue laptop	2023	20	1.068	126	942	-	216	342	726
Vaatwasser	2023	20	854	14	840	-	168	182	672
HEKO luxaflex	2024	20	3.499	-	-	3.499	348	348	3.151
Western aanschaf apparatuur	2024	20	6.565	-	-	6.565	545	545	6.020
HEKO luxaflex	2024	20	10.497	-	-	10.497	700	700	9.797
TOTALEN			332.916	224.027	88.328	20.561	24.739	248.766	84.150